EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 5.10.2020
COM(2020) 633 final

2020/0284 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

seisukoha kohta, mis võetakse ELi nimel ühelt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt SADC majanduspartnerluslepingu riikide vahelise majanduspartnerluslepinguga asutatud ühisnõukogus seoses teatavate majanduspartnerluslepingu IV lisas loetletud kvootide kohandamisega

SELETUSKIRI

1. KAVANDATAV REGULEERIMISESE

Käesolevas ettepanekus käsitletakse otsust, millega määratakse kindlaks ELi nimel Euroopa Liidu ja Lõuna-Aafrika Arenguühenduse (SADC) majanduspartnerluslepingu riikide vahelise majanduspartnerluslepinguga (edaspidi „majanduspartnerlusleping“ või „leping“) asutatud ühisnõukogus võetav seisukoht seoses teatavate majanduspartnerluslepingu IV lisas loetletud toodete kvootide kohandamisega majanduspartnerluslepingu artikli 35 kohaldamiseks.

2. ETTEPANEKU TAUST

2.1. Ettepaneku põhjused ja eesmärgid

Majanduspartnerluslepingu artiklis 35 on sätestatud, et Lõuna-Aafrika tolliliit (edaspidi „SACU“) võib kaitsemeedet kohaldada imporditollimaksuna, kui majanduspartnerluslepingu IV lisas loetletud ja EList pärit põllumajandustoote impordimaht SACUsse ületab kaheteistkuulise perioodi jooksul asjaomase toote kõnealuses lisas nimetatud kvooti.

Majanduspartnerluslepingu IV lisa sisaldab tabelit, milles on loetletud kahekümne kolme (23) toote kvoodid kaheteistkümneks (12) aastaks („aasta 1“, „aasta 2“ jne). Tabeli joonealuses märkuses 1 on märgitud, et „tärniga tähistatud tariifiridade puhul vastab aasta 1 kvoot EList SACUsse suunatud impordi eelneva kolme (3) aasta keskmisele, kui käesoleva lepingu jõustumise kuupäev on pärast 2015. aastat. Järgmiste aastate (pärast aastat 1) kvoote kohandatakse proportsionaalselt käesolevas tabelis esitatud kvootidega“.

Majanduspartnerluslepingu artikli 113 lõikes 8 on sätestatud, et „kui lepinguosalised otsustavad lepingut kuni selle jõustumiseni ajutiselt kohaldada, käsitatakse kõiki käesoleva lepingu viiteid selle jõustumiskuupäevale viitena kuupäevale, mil kõnealune ajutine kohaldamine kehtima hakkab“.

Majanduspartnerluslepingut kohaldatakse ajutiselt alates 10. oktoobrist 2016. Seega tuleks majanduspartnerluslepingu IV lisas loetletud üheteistkümne (11) toote (tähistatud tärniga) kvoote kohandada vastavalt IV lisa tabeli joonealusele märkusele.

2.2. ELi-SADC majanduspartnerluslepingu ühisnõukogu

Majanduspartnerluslepingu artikliga 100 on asutatud ühisnõukogu, „mis tegeleb käesoleva lepingu rakendamise järelevalve ja juhtimisega“.

Lepingu artikli 101 lõikes 1 on sätestatud, et „ühisnõukogusse kuuluvad ühelt poolt ELi nõukogu asjaomased liikmed ja Euroopa Komisjoni asjaomased liikmed või nende esindajad ja teiselt poolt SADC majanduspartnerluslepingu riikide asjaomased ministrid või nende esindajad“.

Artikli 101 lõikes 3 on loetletud ühisnõukogu ülesanded:

(a) vastutada käesoleva lepingu toimimise ja rakendamise eest ning jälgida selle eesmärkide täitmist;

(b) uurida kõiki käesolevast lepingust tulenevaid suuremaid probleeme, mis pakuvad huvi mõlemale lepinguosalisele ja mõjutavad nendevahelist kaubandust;

(c) uurida lepinguosaliste ettepanekuid ja soovitusi käesoleva lepingu läbivaatamiseks;

(d) anda asjakohaseid soovitusi;

(e) jälgida lepinguosaliste vaheliste majandus- ja kaubandussuhete arengut;

(f) jälgida ja hinnata, milline mõju on käesoleva lepingu koostöösätetel säästvale arengule;

(g) jälgida edusamme kõikides käesoleva lepinguga hõlmatud küsimustes;

(h) kehtestada oma töökord;

(i) kehtestada kaubandus- ja arengukomitee töökord;

(j) valvata kaubandus- ja arengukomitee tegevuse järele ning

(k) täita kõiki muid käesolevas lepingus ettenähtud ülesandeid.

Vastavalt lepingu artikli 102 lõikele 1 on ühisnõukogul õigus teha otsuseid kõikides kõnealuse lepinguga hõlmatud küsimustes. Majanduspartnerluslepingu IV lisa joonealuse märkuse 1 kohaselt võetakse vastu otsus tärniga märgitud toodete kvootide kohandamiseks, kui majanduspartnerluslepingu jõustumise kuupäev on pärast 2015. aastat (nagu käesoleval juhul).

2.3. Majanduspartnerluslepingu ühisnõukogu kavandatav otsus

ELi-SADCi majanduspartnerluslepinguga moodustatud kaubandus- ja arengukomitee (mille ülesanne on abistada ühisnõukogu tema kohustuste täitmisel ja mis koosneb tavaliselt lepinguosaliste esindajatest kõrgemate ametnike tasandil) viiendal kohtumisel jõudsid lepinguosalised mitteametlikule kokkuleppele põllumajanduse kaitsemeetmete rakenduskünniste kohandamises vastavalt majanduspartnerluslepingu IV lisa joonealusele märkusele 1. Ühisnõukogu kinnitas selle kokkuleppe oma esimesel istungil 19. veebruaril 2019 ja otsustas, et võtab sellekohase otsuse vastu kirjaliku menetluse teel või elektrooniliselt, nagu on ette nähtud ühisnõukogu kodukorras. Sellega seoses kohustusid SADC majanduspartnerluslepingu riigid edastama ühisnõukogu otsuse eelnõu ELile 15. märtsiks 2019. EL sai sellise eelnõu umbes aasta hiljem, 19. veebruaril 2020.

3. LIIDU NIMEL VÕETAV SEISUKOHT

Kavandatava nõukogu otsusega määratakse kindlaks majanduspartnerluslepingu alusel loodud ühisnõukogus ELi nimel võetav seisukoht seoses majanduspartnerluslepingu IV lisas loetletud teatavate kvootide kohandamisega.

Kõnealune seisukoht põhineb majanduspartnerluslepingu osaliste esialgsel kokkuleppel, milleni jõuti majanduspartnerluslepingu ühisnõukogu esimesel istungil.

Kavandatav reguleerimisese puudutab kaubanduspoliitikat ja selles valdkonnas on liidul ELi toimimise lepingu artikli 3 lõike 2 alusel ainupädevus.

4. ÕIGUSLIK ALUS

4.1. Menetlusõiguslik alus

4.1.1. Põhimõtted

Euroopa Liidu toimimise lepingu (edaspidi „ELi toimimise leping“) artikli 218 lõikes 9 on ette nähtud kord, mille alusel võetakse vastu otsused, millega „kehtestatakse lepingus sätestatud organis liidu nimel võetavad seisukohad, kui asjaomasel organil tuleb vastu võtta õigusliku toimega akte, välja arvatud õigusaktid, millega täiendatakse või muudetakse lepingu institutsioonilist raamistikku.“

Mõiste „õigusliku toimega aktid“ hõlmab akte, millel on õiguslik toime asjaomase organi suhtes kehtiva rahvusvahelise õiguse normide alusel. Siia hulka kuuluvad ka sellised

õiguslikud vahendid, mis ei ole rahvusvahelise õiguse kohaselt siduvad, aga mis „võivad mõjutada otsustavalt liidu seadusandja vastu võetud õigusaktide sisu“.

4.1.2. Kohaldamine käesoleval juhul

Ühisnõukogu on loodud majanduspartnerluslepingu alusel.

Ühisnõukogu poolt vastu võetaval otsusel on õiguslikud tagajärjed. Kui kavandatav muudatus vastu võetakse, on sellel rahvusvahelise õiguse normide kohaselt õiguslikud tagajärjed vastavalt lepingu artiklile 35 ja IV lisale.

Kavandatava otsusega ei täiendata ega muudeta lepingu institutsioonilist raamistikku.

Seega on kavandatava otsuse menetlusõiguslik alus ELi toimimise lepingu artikli 218 lõige 9.

4.2. Materiaalõiguslik alus

4.2.1. Põhimõtted

ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohase otsuse materiaalõiguslik alus sõltub eelkõige selle kavandatava otsuse eesmärgist ja sisust, mille kohta liidu nimel seisukoht võetakse. Kui kavandatava otsusega taotletakse kahte eesmärki või reguleeritakse kahte valdkonda ning üht neist võib pidada peamiseks või ülekaalukaks, samas kui teine on kõrvalise tähtsusega, peab ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohasel otsusel olema üksainus materiaalõiguslik alus, st peamise või ülekaaluka eesmärgi või valdkonna tõttu nõutav õiguslik alus.

4.2.2. Kohaldamine käesoleval juhul

Kavandatava otsuse eesmärk ja sisu on seotud ühise kaubanduspoliitikaga.

Seepärast on kavandatud otsuse materiaalõiguslik alus ELi toimimise lepingu artikli 207 lõike 4 esimene lõik.

4.3. Järeldus

Kavandatava otsuse õiguslik alus peaks olema ELi toimimise lepingu artikli 207 lõike 4 esimene lõik koostoimes artikli 218 lõikega 9.

5. KAVANDATAVA OTSUSE AVALDAMINE

Kuna ühisnõukogu otsusega muudetakse majanduspartnerluslepingut, on asjakohane avaldada otsus pärast vastuvõtmist *Euroopa Liidu Teatajas*.

2020/0284 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

seisukoha kohta, mis võetakse ELi nimel ühelt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt SADC majanduspartnerluslepingu riikide vahelise majanduspartnerluslepinguga asutatud ühisnõukogus seoses teatavate majanduspartnerluslepingu IV lisas loetletud kvootide kohandamisega

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 207 lõike 4 esimest lõiku koostoimes artikli 218 lõikega 9,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

(1) Ühelt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Lõuna-Aafrika Arenguühenduse (edaspidi „SADC“) majanduspartnerluslepingu riikide vaheline majanduspartnerlusleping[1] (edaspidi „leping“) allkirjastati Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide poolt 10. juunil 2016.

(2) Lepingut kohaldatakse ajutiselt ühelt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Botswana, Lesotho, Namiibia, eSwatini ja Lõuna-Aafrika vahel alates 10. oktoobrist 2016 ning ühelt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Mosambiigi vahel alates 4. veebruarist 2018.

(3) Vastavalt lepingu artikli 102 lõikele 1 on ühisnõukogul õigus teha otsuseid kõikides kõnealuse lepinguga hõlmatud küsimustes. Vastavalt artikli 101 lõike 3 punktidele h ja i kehtestab ühisnõukogu oma töökorra ning kaubandus- ja arengukomitee töökorra.

(4) Lepingu artiklis 35 on sätestatud, et Lõuna-Aafrika tolliliit (edaspidi „SACU“) võib kaitsemeedet kohaldada imporditollimaksuna, kui majanduspartnerluslepingu IV lisas loetletud ja EList pärit põllumajandustoote impordimaht SACUsse ületab kaheteistkuulise perioodi jooksul asjaomase toote kõnealuses lisas nimetatud kvooti.

(5) Majanduspartnerluslepingu IV lisa joonealuse märkusega 1 on ette nähtud, et tärniga tähistatud tariifiridade puhul tuleb kvoote kohandada, kui leping jõustub pärast 2015. aastat,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Liidu nimel ühisnõukogus võetav seisukoht seoses teatavate majanduspartnerluslepingu IV lisas loetletud ja tärniga tähistatud toodete kvootide kohandamisega majanduspartnerluslepingu artikli 35 kohaldamiseks põhineb ühisnõukogu otsuse eelnõul, mis on lisatud käesolevale otsusele.

[1] Majanduspartnerlusleping ühelt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt SADC majanduspartnerluslepingu riikide vahel (ELT L 250, 16.9.2016, lk 3).

Artikkel 2

Otsus on adresseeritud komisjonile.

Brüssel,

Nõukogu nimel
eesistuja